Uitspraak Geschillencommissie Kifid nr. 2024-0869

(prof. mr. M.L. Hendrikse, voorzitter en mr. S. Rutten, secretaris)

Datum uitspraak	10 oktober 2024
Klacht van	De consument
Tegen	ASR Schadeverzekering h.o.d.n. Aegon Schadeverzekering, gevestigd te Utrecht, verder te noemen de verzekeraar
Aard uitspraak	Bindend advies
Uitkomst	Klacht ongegrond

Samenvatting

Aansprakelijkheidsverzekering voor particulieren (AVP). Het zoontje van de consument heeft bij het openen van een deur van de auto van de consument schade toegebracht aan de leaseauto van de buurman van de consument. De WAM-verzekeraar van de consument heeft de schade vergoed op grond van artikel 6 lid 1 WAM. De no-claimkorting en schadevrije jaren van de consument zijn hierdoor aangepast. De consument had gewild dat dekking zou worden verleend onder zijn APV. Naar het oordeel van de commissie heeft de consument geen vorderingsrecht meer richting de verzekeraar, omdat de vermogensschade waarvan de consument dekking verlangt onder zijn APV al vergoed is door zijn WAM-verzekeraar. De commissie oordeelt dat de klacht ongegrond is.

1. Procedure

1.1 De behandelend commissie, verder te noemen de commissie, beslist op basis van het reglement en op basis van de door partijen aan Kifid ingestuurde documenten inclusief bijlagen. Het gaat om: 1) het klachtformulier van de consument; 2) de aanvullende stukken van de consument; 3) het verweerschrift van de verzekeraar; 4) de repliek van de consument; 5) de dupliek van de verzekeraar.

1.2 Partijen zijn opgeroepen voor een digitale hoorzitting op 18 september 2024. Op de hoorzitting was de consument aanwezig. Namens de verzekeraar was aanwezig de heer [naam].

1.3 De consument en de verzekeraar hebben gekozen voor een bindend advies. Dit betekent dat partijen elkaar aan de uitspraak kunnen houden.

2. Het geschil

Wat is er gebeurd?

2.1 De consument heeft per 1 februari 2015 een aansprakelijkheidsverzekering voor particulieren (hierna: 'AVP') bij de verzekeraar. Op de verzekering zijn de Polisvoorwaarden 3016 (hierna: 'de voorwaarden') van toepassing.

2.2 In de voorwaarden staat – voor zover van belang in deze zaak – het volgende:

*"**1.13 Wat gebeurt er als u andere verzekeringen heeft?***

U heeft bij ons een verzekering afgesloten. Maar misschien heeft u voor hetzelfde ook een andere verzekering afgesloten. Of uw verzekeringen overlappen elkaar. Heeft u voor datgene wat beschadigd is ook ergens anders een verzekering afgesloten? En zou zo'n verzekering de schade vergoeden als u de Aegon-verzekering niet zou hebben? Dan vergoeden wij geen schade."

*"**2.1.5 Motorrijtuigen***
Wat is verzekerd?
U bent wel verzekerd voor de aansprakelijkheid van een verzekerde voor schade met of door een motorrijtuig als deze is:

- *veroorzaakt door u als passagier van een motorrijtuig met uitzondering van schade aan het eigen motorrijtuig;*

(...)

Wat is niet verzekerd?
U bent niet verzekerd als u schade veroorzaakt met, door of aan een motorrijtuig dat u in eigendom heeft, bezit, houdt, bestuurt of gebruikt. Dit geldt niet voor de zaken die genoemd staan onder "Wat is verzekerd?" bij 2.1.5"

*"**3 Wat is nooit verzekerd?***

(...)

- *Schade die volgens een wet of door een andere verzekering al wordt vergoed of vergoed zou worden als u niet bij ons verzekerd was geweest;*

(...)"

2.3 De consument heeft daarnaast per 21 oktober 2022 een WAM-verzekering bij ASR (hierna: 'WAM-verzekeraar'). Op de WAM-verzekering zijn de Voorwaarden verzekering Personenauto WA + Casco Beperkt en keuzedekking met kenmerk VP PA-WACV 2021-01 (hierna: 'de WAM-voorwaarden') van toepassing.

2.4 In de WAM-voorwaarden is – voor zover van belang in deze zaak – opgenomen:

*"**4.4 Vergoeding door anderen***

U bent niet verzekerd voor schade die vergoed wordt (of zou worden vergoed als u deze verzekering niet had gehad) op een van de volgende manieren:

(...)

- *via een andere verzekering van uzelf (bijvoorbeeld via uw werkgever) of van een ander (bijvoorbeeld van een fabrikant, dealer of reparateur)*

Een schade kan op meerdere verzekeringen verzekerd zijn. In dat geval geldt deze 'Na u-bepaling'. Deze bepaling is vooral van belang voor verzekeraars die de schade op elkaar verhalen als de schade door beide verzekeringen kan worden vergoed. Wij vergoeden alleen de schade of kosten die de andere verzekeraar niet vergoedt omdat de schade hoger is dan het bedrag waarvoor u bij die verzekeraar bent verzekerd. Ook vergoeden wij geen schade of kosten die onder die andere verzekering gedekt zijn of gedekt zouden zijn als u de verzekering bij ons niet had afgesloten. Wij vergoeden niet het eigen risico dat op de andere verzekering geldt."

2.5 Op 13 mei 2023 heeft het (toen) vierjarige zoontje van de consument bij het openen van een deur van de auto van de consument schade veroorzaakt aan de leaseauto van de buurman van de consument. De verzekeraar van de leasemaatschappij heeft zich gewend tot de WAM-verzekeraar van de consument.

2.6 De WAM-verzekeraar heeft de schade gedekt. Omdat de WAM-verzekeraar de schade heeft gedekt, is de consument teruggevallen in schadevrije jaren en is de no-claimkorting van de consument aangepast, waardoor de premie die de consument moet betalen voor zijn WAM-verzekering is verhoogd.

De klacht en vordering

2.7 De consument heeft aansprakelijkheid erkend. Volgens de consument had de schade echter niet onder zijn WAM-verzekering moeten worden afgewikkeld, maar onder zijn APV. De klacht van de consument houdt in dat hij van mening is dat sprake is van dekking onder zijn APV en dat de verzekering derhalve dekking moet verlenen.

2.8 Nu de WAM-verzekeraar de schade heeft gedekt, is de consument teruggevallen in schadevrije jaren en is zijn no-claimkorting aangepast, waardoor de consument meer premie moet betalen voor zijn WAM-verzekering. Voor zover van belang, voert de consument het navolgende aan.

- Toen het zoontje van de consument met het openen van de deur van de auto van de consument schade veroorzaakte aan de leaseauto van de buurman van de consument, stonden beide auto's stil en op eigen terrein. Omdat de auto's niet deelnamen aan het verkeer en niet op de openbare weg stonden, is er volgens de consument geen sprake van een gebeurtenis in het verkeer, waardoor ook geen sprake is van een WAM-schade.
- Bovendien moet de verzekeraar volgens de consument op grond van artikel 2.1.5 van de voorwaarden dekking bieden voor de schade. In artikel 2.1.5 is onder "*Wat is verzekerd?*" bepaald dat is verzekerd aansprakelijkheid van een verzekerde voor schade met of door een motorrijtuig als de schade is veroorzaakt door de verzekerde als passagier van een motorrijtuig met uitzondering van schade aan het eigen motorrijtuig. Volgens de consument is sprake van dekking omdat zijn kind, passagier van het motorrijtuig van de consument en verzekerde, schade heeft veroorzaakt aan andermans motorrijtuig.

Voor zover de verzekeraar zich beroept op artikel 2.1.5 onder "*Wat is niet verzekerd?*" waarin is opgenomen dat niet is verzekerd de schade die is veroorzaakt met, door of aan een motorrijtuig dat de verzekerde in eigendom heeft, bezit, houdt, bestuurt of gebruikt, geldt volgens de consument dat dit verweer niet opgaat. In artikel 2.1.5 onder "*Wat is niet verzekerd?*" van de voorwaarden is immers ook opgenomen dat dit niet geldt voor de zaken die genoemd staan onder het onderdeel "*Wat is verzekerd?*" van artikel 2.1.5 van de voorwaarden.

- Ten aanzien van samenloop stelt de consument het volgende. Zowel artikel 1.13 van de voorwaarden van de AVP als artikel 4.4 van de WAM-voorwaarden van de WAM-verzekering bevatten een na-u-clausule. Omdat de AVP eerder is afgesloten dan de WAM-verzekering, moet de verzekeraar dekking verlenen en niet de WAM-verzekeraar. Voor zover sprake is van samenloop beroept de consument zich op het chronologie beginsel. Voor zover artikel 7:961 lid 3 BW van toepassing is, is de consument van mening dat de 50%-regeling niet mag worden toegepast. Indien dit wel gebeurt, verwacht de consument dat de terugval in no-claimkorting en schadevrije jaren ook wordt gehalveerd.

2.9 De consument vordert dat de verzekeraar alsnog dekking verleent voor zijn vermogensschade, doordat de verzekeraar het schadebedrag dat de WAM-verzekeraar aan de benadeelde heeft betaald, betaalt, waarna de WAM-verzekeraar de no-claimkorting en schadevrije jaren van de consument met terugwerkende kracht kan herstellen.

Het verweer

2.10 De verzekeraar heeft – voor zover relevant – de volgende verweren aangevoerd.

2.11 Onder verwijzing naar literatuur en rechtspraak van het Europese Hof van Justitie heeft de verzekeraar aangevoerd dat sprake is van een WAM-schade. Nu sprake is van een WAM-schade kon de benadeelde, of diens verzekeraar, op grond van artikel 6 lid 1 eerste zin Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen (hierna: 'WAM') zelf direct schade claimen bij de WAM-verzekeraar. De WAM-verzekeraar was ingevolge artikel 11 WAM verplicht dekking te verlenen en moest de benadeelde schadeloosstellen. De WAM-verzekeraar kon tegenover de benadeelde geen beroep doen op de na-u-clausule die in haar voorwaarden is opgenomen.

2.12 De claim van de benadeelde is reeds vergoed door de WAM-verzekeraar. De verbintenis tot schadevergoeding is tenietgegaan na betaling aan de benadeelde, waardoor er geen claim meer bestaat waarvoor vergoeding kan worden gevraagd aan de verzekeraar. De verzekeraar kan enkel uitkeren aan de benadeelde als de benadeelde schade lijdt en de consument aansprakelijk is gesteld, niet als de benadeelde reeds schadeloos is gesteld door een derde of anderszins geen sprake meer is van veroorzaakte schade.

2.13 Nu de WAM-verzekeraar en de verzekeraar inmiddels dezelfde vennootschap zijn geworden, kan de WAM-verzekeraar de verzekeraar niet ex artikel 7:961 BW aanspreken op grond van samenloop.

Ook kan de consument de WAM-verzekeraar niet verplichten om de verzekeraar ex artikel 7:961 BW aan te spreken op grond van samenloop. Bovendien schiet de consument hier niets mee op. De na-u-clausules van beide verzekeraars zijn van gelijke sterkte, waardoor de WAM-verzekeraar en verzekeraar de schade naar evenredigheid zouden moeten delen conform artikel 7:961 lid 3 BW. Dan zou er nog steeds een claim op de WAM-verzekeraar zijn en zou de consument nog steeds terugvallen in schadevrije jaren.

3. De beoordeling

Inleiding

3.1 Aan de commissie is de vraag voorgelegd of de verzekeraar terecht het standpunt inneemt dat er op grond van de AVP geen dekking bestaat.

Heeft de consument een vorderingsrecht richting de verzekeraar?

3.2 De commissie is van oordeel dat de consument geen vorderingsrecht meer richting de verzekeraar heeft. De WAM-verzekeraar heeft de schade van de benadeelde namelijk op grond van artikel 6 lid 1 van de WAM rechtstreeks aan de benadeelde vergoed. Doordat de benadeelde schadeloos is gesteld, lijdt de consument in dit kader geen vermogensschade meer. Hij heeft hierdoor dus ook geen vorderingsrecht meer richting de verzekeraar. De AVP dekt immers schade die iemand in zijn vermogen lijdt omdat hij aansprakelijk is. Nu geen sprake meer is van vermogensschade, kan ook geen dekking meer worden verleend onder de AVP bij de verzekeraar. Het vorderingsrecht is komen te vervallen. Het standpunt van de consument dat geen sprake is van een WAM-schade is iets wat in de verhouding tussen de WAM-verzekeraar en de consument speelt en maakt het voorgaande dus niet anders.

3.3 Ten overvloede overweegt de commissie nog als volgt. De consument beroept zich erop dat hij dekking zou hebben gehad op de AVP gelet op artikel 2.1.5 van de voorwaarden. Volgens de consument is sprake van een situatie zoals omschreven in artikel 2.1.5 van de voorwaarden onder “*Wat is verzekerd?*” (aanhef en het eerste punt). Daarnaast kan de verzekeraar zich volgens de consument niet beroepen op de uitsluiting in artikel 2.1.5 van de voorwaarden onder “*Wat is niet verzekerd?*”, omdat in datzelfde onderdeel is bepaald dat deze uitsluiting niet geldt voor zaken die genoemd staan in artikel 2.1.5 van de voorwaarden onder “*Wat is verzekerd?*”. Voor deze lezing van de consument valt naar het oordeel van de commissie zeker wat te zeggen, maar uiteindelijk had hem dit – met het doel wat hij voor ogen had – niet verder geholpen. De commissie legt dit hieronder nog nader uit.

3.4 Vooropgesteld kan worden dat de chronologie regel niet meer geldt onder titel 7.17 van boek 7 BW. Zie artikel 7:961 lid 1 BW. Ook als van dekking op grond van de AVP zou worden uitgegaan, lijkt het erop dat dit voor de consument onder de streep niets zou hebben uitgemaakt. Zoals de consument ook erkent, bevatten de voorwaarden van de AVP en de WAM-voorwaarden van de WAM-verzekering beide samenloopbepalingen, zogenoemde “*na-u-clausules*”, met dezelfde “*hardheid*”.

De verzekeraar zou bij dekking onder de AVP op grond van artikel 7:961 lid 3 BW verhaal hebben genomen op de WAM-verzekeraar wat gevolgen zou hebben gehad voor de no-claimkorting en schadevrije jaren van de consument. Ook bij gedeeltelijke schadevergoeding onder een WAM-verzekering is dit het geval.[1] Wat er ook van zij, gelet op het voorgaande heeft de consument geen vorderingsrecht meer richting de verzekeraar.

Conclusie

3.5 De klacht van de consument is ongegrond.

4. De beslissing

De commissie verklaart de klacht ongegrond.

In deze uitspraak is de commissie tot de conclusie gekomen dat uw klacht ongegrond is. Tegen deze beslissing kunt u geen beroep instellen bij de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening. Desgewenst kunt u zich tot de burgerlijke rechter wenden.

Binnen 2 weken na verzending van de uitspraak kunt u schriftelijk verzoeken een overduidelijke vergissing in de uitspraak zoals een schrijffout, een verkeerde naam/datum of een rekenfout te herstellen. De beslissing in de uitspraak kan hiermee niet ter discussie worden gesteld. Ook kunt u binnen 2 weken na verzending van de uitspraak schriftelijk verzoeken de uitspraak aan te vullen als u vindt dat niet op alle onderdelen van uw vordering is beslist. Dit ziet niet op de situatie waarin u meent dat de Geschillencommissie Kifid niet op al uw argumenten is ingegaan. Meer informatie hierover staat onder vraag 58 en 59 van het Reglement Geschillencommissie Kifid – vanaf 1 oktober 2023, te vinden op de website www.kifid.nl/reglementen-en-statuten.

Contactgegevens Klachteninstituut financiële dienstverlening

Telefoonnummer: 070 - 333 8 999
Website: www.kifid.nl

[1] Zie bijv. GC Kifid 15 juli 2024, nr. 2024-0609, te raadplegen op www.kifid.nl onder uitspraken.